

(Time: 2 Hours)

(Marks: 60)

N. B.

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Draw neat Diagrams wherever necessary.

Q.1 Answer ANY ONE of the following

10

A] Elaborate the Product Cycle Theory.

OR

B] Discuss Leontief paradox in detail.

Q.2 Answer ANY ONE of the following

10

A] Explain Krugman's Intra-industry trade Model.

OR

B] Discuss Iceberg Model.

Q.3 Answer ANY ONE of the following

10

A] Explain Metzler's paradox.

OR

B] Define quota and discuss effects of quota.

Q.4 Answer ANY ONE of the following

10

A] Discuss Regionalism and multilateralism in context of WTO

OR

B] Write an overview on NAFTA achievements.

Q.5 Write brief notes on the following

20

A] Terms of Trade

B] Favley model

C] Gain from trade

D] ASEAN

OR

Q.5 Choose the correct answer and rewrite the statement

20

1 Adam Smith assumes full division of _____

A) labour

B) capital

C) machine

D) plant

2 Graham criticizes Mills theory, that it only consider _____ side

A) supply

B) demand

C) cost

D) labour

- 3 Commodity X is Labour intensive if in its production _____.
 A) X requires better technology than Y B) Capital/Labour (K/L) ratio is less than Y
 C) Cost ratio of K and L are greater than Y D) Y requires better technology than X
- 4 Leontief used input - output table of _____.
 A) 1957. B) 1937.
 C) 1947 D) 1960
- 5 PPC is downward sloping straight line means opportunity cost is _____.
 A) constant B) negative
 C) positive D) no relation
- 6 Technological gap model propounded by _____.
 A) Posner B) Vernon
 C) Lancaster D) Spiller
- 7 $L=a+bQ$ equation is used in _____ for output-cost relation.
 A) 'Cambridge' model B) Krugman model
 C) Falvey model D) Dixit model
- 8 _____ trade is dominant between similar level of economic development.
 A) Inter industry B) Regional
 C) Intra-industry D) Multi-lateral
- 9 _____ model is indeterminant in determining which varieties will be produced by trading countries.
 A) Falvey B) Branden
 C) Krugman D) Ricardo
- 10 The situation in which dumping leads to two-way trade in the same product is known as _____.
 A) reciprocal dumping B) horizontal dumping
 C) vertical dumping D) sporadic dumping
- 11 The type of industry structure that has few firms, each producing a differentiated or homogeneous product is _____.
 A) perfect competition B) monopoly
 C) monopolistic competition D) oligopoly
- 12 _____ is a type of tariff barrier
 A) Service tax B) Ad-velorem duties
 C) Excise duty D) Embargo
- 13 Redistribution effect is called as _____.
 A) Revenue effect B) Consumption effect
 C) Productive effect D) Transfer effect

- 14 _____ propounded the formula to measure rate of optimum tariff.
A) Prof. Kindleberger B) G.S. Dorrance
C) Jacob Viner D) E. Devons
- 15 Optimum tariff rate _____ country's welfare
A) minimizes B) maintains
C) reduces D) maximizes
- 16 India is _____ in ASEAN
A) Observer country B) sectoral partner
C) Dialogue partner D) development partner
- 17 Which of the following country is observer country in SAARC?
A) Japan B) Nepal
C) Bhutan D) Maldives
- 18 When economic union involves unification of currencies it become _____.
A) Economic and monetary union B) Trade Union
C) Common market D) Custom Union
- 19 Under WTO TRIPs covers _____.
A) foreign investments B) patent
C) services D) foreign aid
- 20 To preserve NAFTA new trade accord was signed on September 2018 is known as _____.
A) CUSTA B) ATIGA
C) USMCA D) ABIF

[मराठी रूपांतर]

वेळ: (२ तास)

(गुण: ६०)

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. आवश्यक तेथे नीटनेटकी आकृती काढा.

४. इंग्रजी प्रश्न पत्रिका मुळ समजावी.

प्र. १ खालील पैकी कोणत्याही एकाचे उत्तर द्या.

१०

अ] वस्तू चक्र (Product Cycle) सिद्धांत विस्तृतपणे मांडा .

किंवा

ब] लियॉनटीफच्या विरोधाभासावर तपशीलवार चर्चा.

प्र. २ खालील पैकी कोणत्याही एकाचे उत्तर द्या.

१०

अ] क्रुगमनचे आंतर-उद्योग व्यापाराचे प्रतिमान स्पष्ट करा.

किंवा

ब] 'आइसबर्ग' प्रतिमानची चर्चा करा.

प्र. ३ खालील पैकी कोणत्याही एकाचे उत्तर द्या.

१०

अ] मेट्झलरचा विरोधाभास स्पष्ट करा.

किंवा

ब] 'कोटा'ची व्याख्या लिहा आणि कोटा च्या परिणामांची चर्चा करा.

प्र. ४ खालील पैकी कोणत्याही एकाचे उत्तर द्या.

१०

अ] WTO च्या संदर्भात प्रादेशिकता आणि बहुपक्षवादावर चर्चा करा

किंवा

ब] NAFTA च्या कामगिरीचे अवलोकन करा.

प्र. ५ खालीलवर थोडक्यात टिपा लिहा.

२०

अ] व्यापाराच्या अटी

ब] फॅव्हले प्रतिमान

क] व्यापारातून फायदा

ड] आसियान

किंवा

प्र. ५ योग्य उत्तर निवडा आणि विधान पुन्हा लिहा

२०

१. अँडम स्मिथने _____ ची पूर्ण विभागणी गृहीत धरली आहे.

अ) श्रम

ब) भांडवल

क) मशीन

ड) संयंत्र

२. ग्रॅहम, मिल्सच्या सिद्धांतावर टीका करतात, की सिद्धांत फक्त _____ ची बाजू विचारात घेतो.
 अ) पुरवठा ब) मागणी
 क) खर्च ड) श्रम
३. वस्तू X चे उत्पादनात श्रम केंद्रित असेल जर _____.
 अ) X ला Y पेक्षा चांगले तंत्रज्ञान आवश्यक आहे ब) भांडवल/श्रम (K/L) गुणोत्तर Y पेक्षा कमी आहे
 क) K आणि L चे किमतीचे गुणोत्तर Y पेक्षा जास्त आहे ड) Y ला X पेक्षा चांगले तंत्रज्ञान आवश्यक आहे
४. लियोनटीफने वापरलेली आदान-प्रदान सारणी ही _____ साला ची आहे इनपुट - _____ चे आउटपुट सारणी
 अ) 1957 . ब) 1947 .
 क) 1947 ड) 1960
५. PPC ही खालच्या दिशेने उतार असलेली सरळ रेषा आहे म्हणजे संधी खर्च _____ आहे.
 अ) स्थिर ब) नकारात्मक
 क) सकारात्मक ड) कोणताही संबंध नाही
६. तांत्रिक दरी हे प्रतिमान _____ ने मांडले आहे.
 अ) पोस्नर ब) व्हर्नन
 क) लॅकॅस्टर ड) स्पिलर
७. $L=a+bQ$ समीकरण उत्पादन -खर्च संबंधासाठी _____ मध्ये वापरले गेले.
 अ) 'केंब्रिज' प्रतिमान ब) क्रुगमन प्रतिमान
 क) फाल्वे प्रतिमान ड) दीक्षित मॉडेल
८. _____ व्यापार आर्थिक विकासाच्या समान पातळीच्या दरम्यान प्रबळ आहे.
 अ) अंतर उद्योग ब) प्रादेशिक
 क) आंतर -उद्योग ड) बहुपक्षीय
९. _____ मॉडेल हे व्यापारी देशांद्वारे कोणते प्रकार तयार केले जातील हे निर्धारित करण्यात अनिश्चित आहे.
 अ) फाल्वे ब) ब्रॅंडन
 क) क्रुगमन ड) रिकार्डो
१०. ज्या परिस्थितीत अवपुंजन एकाच उत्पादनाचा द्वि-मार्गी व्यापार होतो तिला _____ म्हणतात
 अ) अन्योन्य अवपुंजन ब) क्षेत्रीय अवपुंजन
 क) अनुलंब अवपुंजन ड) तुरळक अवपुंजन
११. उद्योग संरचनेचा प्रकार ज्यामध्ये पेढीची संख्या कमी आहे, प्रत्येक पेढी वस्तूविभेदी किंवा एकजिनसी उत्पादन तयार करते तिला _____ म्हणतात.
 अ) परिपूर्ण स्पर्धा ब) मत्केदारी
 क) मत्केदारी स्पर्धा ड) अल्पाधिकार
१२. _____ हा एक प्रकारचा जकात अडथळा आहे
 अ) सेवा कर ब) अँड-वेलोरम ड्युटी
 क) उत्पादन शुल्क ड) निर्बंध

१३. पुनर्वितरण प्रभावाला _____ असे म्हणतात.

अ) महसूल प्रभाव

ब) उपभोग प्रभाव

क) उत्पादक प्रभाव

ड) हस्तांतरण प्रभाव

१४. _____ ने इष्टतम दर मोजण्यासाठी सूत्र मांडले.

अ) प्रो. किंडलबर्गर

ब) जी.एस. डोरेन्स

क) जेकब व्हिनर

ड) ई. डेव्हन्स

१५. इष्टतम टॅरिफ दर देशाचे कल्याण _____.

अ) किमान करते

ब) राखते

क) कमी करते

ड) कमाल करते

१६. भारत आसियानमध्ये _____ आहे.

अ) निरीक्षक देश

ब) क्षेत्रीय भागीदार

क) संवाद भागीदार

ड) विकास भागीदार

१७. खालीलपैकी कोणता देश सार्कमधील निरीक्षक देश आहे?

अ) जपान

ब) नेपाळ

क) भूतान

ड) मालदीव

१८. जेव्हा आर्थिक संघामध्ये चलनांचे एकत्रीकरण समाविष्ट असते तेव्हा ते _____ होते.

अ) आर्थिक आणि मुद्रा संघ

ब) व्यापार संघ

क) कॉमन मार्केट

ड) जकात संघ

१९. WTO अंतर्गत TRIPs मध्ये _____ अंतर्भाव होतो.

अ) विदेशी गुंतवणूक

ब) पेटंट

क) सेवा

ड) परदेशी मदत

२०. NAFTA जतन करण्यासाठी सप्टेंबर 2018 रोजी नवीन व्यापार करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली _____ म्हणून ओळखली जाते.

अ) CUSTA

ब) ATIGA

क) USMCA

ड) ABIF
